

บทความวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในการทำงานกับความเครียดของ พยาบาลวิชาชีพ สถาบันประสาทวิทยา

มาลีวัลย์ พานทอง*

สุวรรณา อนุสันติ** พรทิพย์ เกษุรานนท์ ***

บทคัดย่อ

ความเครียดเป็นภาวะที่มีความสำคัญต่อการเจ็บป่วย ประสิทธิภาพการทำงานและการลาออกของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่ออัตราการกำลังในการให้บริการ ปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดความเครียด คือ สภาพแวดล้อมในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ การวิจัยเชิงสำรวจในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมในการทำงานกับความเครียดของพยาบาลวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่าง คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานแผนกผู้ป่วยในสถาบันประสาทวิทยา จำนวน 98 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามสภาพแวดล้อมในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ และแบบทดสอบความเครียด มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์โดยรวม เท่ากับ 0.83 และแบบสอบถามสภาพแวดล้อมในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ มีค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.78 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า พยาบาลวิชาชีพ มีความเครียดโดยรวมอยู่ในระดับปาน ในส่วนของสภาพแวดล้อมในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่าสภาพแวดล้อมด้านสังคมและด้านกายภาพ อยู่ในระดับดี สำหรับด้านองค์กร อยู่ในระดับพอใช้ นอกจากนี้พบว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานของพยาบาลวิชาชีพด้านองค์กรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเครียดของพยาบาลวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($r = 0.21$) สภาพแวดล้อมด้านกายภาพและด้านสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับความเครียดของพยาบาลวิชาชีพ ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้บริหารการพยาบาลควรมีการวิเคราะห์ภาระงาน ปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยยึดหลักหน่วยงานนำทำงาน และให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ และเฝ้าระวังความเครียดของพยาบาลวิชาชีพ

คำสำคัญ : ความเครียด/ สภาพแวดล้อมในการทำงาน/ พยาบาลวิชาชีพ

*นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

**ผู้รับผิดชอบหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

***รองศาสตราจารย์ประจำ คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

Relationships between Work Environment and Professional Nurses' Stress of Prasat Neurological Institute

Maleewan Panthong*

Suwanna Anusanti** Porntip Keyuranon***

ABSTRACT

Stress has been effected to illness, work efficiency and resignation of professional nurses in the hospitals. These were impacted to nurses staffing for nursing service. The factors were related nurses' stress were work environments. This survey research aimed to examine the relationships between work environment and professional nurses' stress. The samples were 98 professional nurses working in Inpatient department of Prasat Neurological Institute, selected by simple random sampling. The research instruments consisted of work environment questionnaire and professional nurses' stress questionnaire. The content validity of work environment questionnaire was tested by the Indexes of item-objective congruence (IOC) was 0.83. and Cronbach's alpha coefficients of work environment questionnaire was 0.78. The data were analyzed by using frequencies, percentage, mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation.

The major findings were as follows: Professional nurses' stress was a moderate level. An overall work environment was at a good level. Social work environment and physical work environment were at good level which the social work environment was the highest score, followed by physical work environment, and organizational work environment was at fair level. Organizational work environment had a statistically significant positive relationships with professional nurses' stress at $p < 0.01$ ($r = 0.212$). Physical work environment and social work environment were not related to professional nurses' stress. This research suggested that nursing managers should do the job analysis, improving work environments by using Healthy workplace, and encourage everyone to participation and professional nurses' stress monitoring.

Keywords : Stress/ Work environment/ Professional nurse

* Master Student, Master of Nursing Science, Faculty of Nursing, Saint Louis College.

** Corresponding Author, Assistant Professor, Faculty of Nursing, Saint Louis College.

*** Associated Professor, Faculty of Nursing, Saint Louis College.